

OCHRANA PRED LEGALIZÁCIOU PRÍJMOV Z TRESTNEJ ČINNOSTI

AML

Ochrana pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a ochrana pred financovaním terorizmu (AML) je termínom opisujúcim systém povinností a úkonov, ktorého plnenie je požadované od povinných osôb za účelom prevencie, zistenia a ohlásenia aktivít smerujúcich k legalizácii príjmov z trestnej činnosti, resp. smerujúcich k financovaniu terorizmu.

Metódy legalizácie

Metódy legalizácie príjmov z trestnej činnosti sú rôzne z hľadiska obsahu a sofistikovanosti prevedenia. Zvyčajne sa realizujú v troch krokoch: (i) umiestnenie – t. j. umiestnenie hotovosti do finančného systému, (ii) sieťovanie – t. j. uskutočnenie komplexu finančných transakcií za účelom zakryť nelegálny zdroj a (iii) integrácia – t. j. získanie podstaty generovanej z transakcií z nezákonných fondov.

Forma legalizácie pozostáva napr. z hotovostných operácií, nadhodnotenej fakturácie, obchodovania so spoločnosťami s anonymným vlastníkom, hazardných hier, realitných operácií, či "čiernych" platieb zamestnancom.

Povinné osoby

Slovenská republika do svojho právneho poriadku, podobne ako mnohé ďalšie štáty, implementovala pravidlá za účelom ochrany pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti. Pravidlá v tejto oblasti sa týkajú pomerne širokého rozsahu podnikateľských subjektov, pričom podľa platnej právnej úpravy medzi povinné osoby (t. j. subjekty, ktoré sú povinné plniť povinnosti podľa zákona o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov) patria – okrem iného – aj tieto subjekty:

- a) právnická osoba alebo fyzická osoba oprávnená vykonávať činnosť organizačného a ekonomického poradcu,
- b) poskytovateľ služieb pre obchodné spoločnosti,
- c) právnická osoba alebo fyzická osoba oprávnená sprostredkovať predaj, prenájom a kúpu nehnuteľností,
- d) finančný agent a finančný poradca,
- e) prevádzkovateľ hazardnej hry,
- f) audítor, účtovník, daňový poradca,
- g) právnická osoba alebo fyzická osoba oprávnená obchodovať s pohľadávkami,
- h) právnická osoba oprávnená na výkon zasielateľstva.

Pravidlá v oblasti ochrany

Zjednodušene možno pravidlá v oblasti ochrany pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti rozdeliť do troch základných skupín:

1. Postupy pri uskutočňovaní obchodov
2. Administratívne povinnosti
3. Spolupráca s Finančnou spravodajskou jednotkou (t. j. s osobitným útvarom služby finančnej polície Policajného zboru)

Povinnosti povinnej osoby

V rámci postupu pri uskutočňovaní obchodov právna úprava stanovuje najmä povinnosť identifikovať klienta zákonom predvídaným spôsobom a súčasne overiť jeho identifikáciu (tzv. základná starostlivosť vo vzťahu ku klientovi). Osobitný postup vyžadujú špeciálne prípady (napr. neprítomnosť klienta pri vykonaní základnej starostlivosti), kedy existuje zvýšené riziko legalizácie príjmov z trestnej činnosti (tzv. zvýšená starostlivosť vo vzťahu ku klientovi). Naopak, v prípade nižšieho rizika legalizácie právna úprava umožňuje vykonať iba tzv. zjednodušenú starostlivosť vo vzťahu ku klientovi.

Okrem uskutočňovania starostlivosti vo vzťahu ku klientovi je povinnosťou rovnako aj uchovávať údaje zákonom predvídaným spôsobom za účelom preukázania splnenia vyššie uvedenej povinnosti, a to po dobu piatich rokov od skončenia zmluvného vzťahu s klientom, prípadne od vykonania obchodu. Medzi ďalšie dôležité povinnosti možno rovnako zaradiť povinnosť zisťovať zákonom predvídaným spôsobom neobvyklú obchodnú operáciu, povinnosť odmietnuť uzatvorenie zmluvného vzťahu, povinnosť ukončenia obchodu a povinnosť odmietnuť vykonať obchod, povinnosť neobvyklú obchodnú operáciu zdržať a ohlásiť.

Okrem vyššie uvedených postupov, ktoré je povinná osoba povinná vykonávať pri obchodovaní s klientom, právna úprava stanovuje pre každú povinnú osobu povinnosť (i) písomne vypracovať a aktualizovať program vlastnej činnosti v oblasti ochrany pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti, ako aj (ii) zabezpečiť odbornú prípravu zamestnancov, ktorá je zameraná na oboznámenie sa s programom, a to najmenej raz za kalendárny rok a vždy pred zaradením zamestnanca na prácu, pri ktorej bude plniť úlohy podľa zákona.

Povinné osoby musia poskytovať na požiadanie finančnej spravodajskej jednotke na plnenie jej úloh údaje o obchodoch, predkladať doklady o nich a poskytovať informácie o osobách, ktoré sa akýmkoľvek spôsobom zúčastnili na obchode.

Kontrola povinností a sankcie

Kontrolu plnenia a dodržiavania povinností povinných osôb vykonáva v zásade finančná spravodajská jednotka (okrem výnimiek stanovených zákonom). Povinnosti povinnej osoby vo vzťahu k finančnej spravodajskej jednotke sú pomerne široké: povinná osoba je povinná vytvoriť finančnej spravodajskej jednotke primerané podmienky na výkon kontroly, poskytnúť jej potrebnú súčinnosť a zdržať sa konania, ktoré by mohlo mariť výkon kontroly, rovnako je povinná na účely kontroly dodržiavania a plnenia povinností umožniť finančnej spravodajskej jednotke prístup k písomnostiam alebo k prostriedkom výpočtovej techniky, inej techniky záznamom na technickom nosiči dát, nazerať do nich, robiť si z nich výpisky, poznámky a kópie. Povinná osoba je povinná poskytnúť odborné písomné vyjadrenia súvisiace s predmetom jej činnosti.

V prípade porušenia povinností môžu nastúpiť sankcie, a to prostredníctvom uloženia pokuty za priestupok za porušenie povinnosti mlčanlivosti až do sumy 3 319 EUR či pokuty za iný správny delikt (napr. nesplnenie si povinnosti identifikácie klienta a overenie jeho identifikácie,

Kontakt

nevypracovanie programu vlastnej činnosti a nepreškolenie zamestnancov) až do sumy 331 939 EUR. Ak finančná spravodajská jednotka zistí, že povinná osoba viac ako 12 po sebe nasledujúcich mesiacov buď opakovane neplní, alebo porušuje povinnosti ustanovené zákonom, je povinná podať podnet orgánu, ktorý je oprávnený rozhodnúť o odobratí oprávnenia na podnikateľskú alebo inú samostatnú zárobkovú činnosť.

Naša advokátska kancelária sa dlhodobo venuje problematike ochrany pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti, vrátane posudzovania nastavenia existujúceho systému a úpravy, či vytvorenia nového systému v súlade s platnou právnou úpravou, vrátane poskytovania školení pre príslušných zodpovedných zamestnancov v rozsahu požadovanom zákonom.

V prípade, ak máte záujem o podrobnejšie informácie o tejto problematike, prípadne ak máte záujem o právnu podporu pri nastavení systému ochrany pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti, prosím kontaktujte našu advokátsku kanceláriu, kontaktnou osobou zodpovedajúcou za túto problematiku je:

JUDr. Peter Čavojský, PhD.
T: + 421 2 55 643 365
@: cavojsky@clscp.sk

Materiál obsiahnutý v tejto informácii má iba všeobecnú povahu a nie je poskytovaním právneho alebo iného poradenstva.